

**Vzdelávacia oblasť: Clovek a hodnoty**

| Názov predmetu             | Náboženská výchova |    |    |    |    |       |
|----------------------------|--------------------|----|----|----|----|-------|
| Casový rozsah výučby       | nultý              | 1. | 2. | 3. | 4. | spolu |
| Ročník                     |                    |    |    |    |    |       |
| Štátny vzdelávací program  | -                  | 1  | 1  | 1  | 1  | 4     |
| Školský vzdelávací program | -                  | -  | -  | -  | -  | -     |
| Spolu:                     | -                  | 1  | 1  | 1  | 1  | 4     |
| Stupeň vzdelania           | ISCED 1            |    |    |    |    |       |
| Forma štúdia               | denná              |    |    |    |    |       |
| Dĺžka štúdia               | štvorročná         |    |    |    |    |       |
| Vyučovací jazyk            | slovenský          |    |    |    |    |       |

**Učebné osnovy – Náboženská výchova- Katolícka cirkev**

Vzdelávací štandard predmetu náboženská výchova/náboženstvo Katolíckej cirkvi nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah daného predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe konkrétnych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu.

Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu. Požadované vedomosti v náboženskej výchove/náboženstve slúžia rozvoju náboženskej dimenzie, ktorá je súčasťou kultúry a prispieva k celkovému formovaniu osobnosti žiakov.

**1. Charakteristika predmetu**

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých.

Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

## **2. Ciele predmetu**

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

## **3. Rozsah vyučovania predmetu**

## 1. ročník

**Časová dotácia: ročne: 33 vyučovacích hodín**  
**týždenne: 1 vyučovací hodina**

Tematický celok:

**Som na svete z lásky**

**9 hodín**

Obsahový štandard:

- meno a jedinečnosť
- čo dokážem
- patríam do rodiny
- svet, v ktorom žijem

Výkonový štandard:

- vymenovať svoje odlišnosti od spolužiakov,
- vyjadriť slovne poďakovanie a odprosenie,
- formulovať spontánnu modlitbu poďakovania,
- vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro,
- rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných.

Tematický celok:

**Rodina – ohnisko lásky**

**4 hodiny**

Obsahový štandard:

- komunikácia v rodine
- modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom
- modlitba Otče náš

Výkonový štandard:

- vymenovať tri pozitíva v rodine,
- zreprodukovat modlitbu Otče náš
- naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny.

Tematický celok:

**Dar lásky**

**8 hodín**

Obsahový štandard:

- sv. Mikuláš
- zvestovanie. návšteva Alžbety
- zmysel a hodnota daru
- narodenie Ježiša Krista

Výkonový štandard:

- opísať dobrotu sv. Mikuláša,
- prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša,
- zreprodukovať modlitbu Zdravas Mária,
- nakresliť dva symboly Vianoc,
- reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Ježiša.

Tematický celok:

**Moc života a lásky**

**8 hodín**

Obsahový štandard:

- život a smrť
- vzkriesenie Jairovej dcéry
- Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista
- nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania

Výkonový štandard:

- opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry,
- vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávenia veľkonočných sviatkov,
- znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol,
- vysvetliť jednoducho zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania.

Tematický celok:

**Spoločenstvo lásky**

**4 hodiny**

Obsahový štandard:

- zoslanie Ducha Svätého
- Cirkev – Božia rodina
- sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo

Výkonový štandard:

- zreprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého,
- reprodukovať modlitbu Sláva Otcu,
- vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra,
- vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci,
- napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka.

**Použité prierezové témy:**

- ☒ Osobnostný a sociálny rozvoj
- ☒ Regionálna výchova a ľudová kultúra
- ☒ OZO
- ☒ VMR
- ☒ ENV
- ☒ MDV
- ☒

## 2. ročník

**Časová dotácia: ročne: 33 vyučovacích hodín**  
**týždenne: 1 vyučovacia hodina**

**Tematický celok:**  
**Boh mi dôveruje**  
**4 hodiny**

Obsahový štandard:

- stvorenie
- človek ako Boží obraz
- obraz rajskej záhrady
- Boh nám zveril zem a my ju chránime

Výkonový štandard:

- uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov,
- rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy – stvoriť a vytvoriť,
- reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade,
- vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu,
- rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla.

**Tematický celok:**  
**Dôverujem Bohu**  
**6 hodín**

Obsahový štandard:

- Abrahám
- Boh a jeho meno
- modlitba
- nedeľa

Výkonový štandard:

- opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejav dôvery voči človeku,
- reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi,
- vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť,
- formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami,
- zdôvodniť potrebu odpočinku,
- opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu.

**Tematický celok**  
**Dôvera v rodine**  
**7 hodín**

Obsahový štandard:

- advent

- rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine
- Jakub a Ezau – narušenie vzájomnej dôvery
- Cirkev – Božia rodina
- Pozvanie do Božej rodiny

Výkonový štandard:

- vysvetliť potrebu dôvery v rodine,
- prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi,
- charakterizovať jednoduchým spôsobom krst,
- nakresliť jednotlivé krstné symboly,
- formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov.

**Tematický celok:**

**Dôverujme si navzájom**

**5 hodín**

Obsahový štandard:

- schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu
- čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka
- boháč a Lazár
- osobný majetok, bohatstvo

Výkonový štandard:

- zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a slušného správania,
- prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi,
- uviesť príklady osobného a spoločného majetku,
- zdôvodniť potrebu pomoci núdznym.

**Tematický celok:**

**Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere**

**7 hodín**

Obsahový štandard:

- uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj
- Desatoro ako pravidlá pre život

Výkonový štandard:

- prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov,
- popísať situáciu prijatia Desatora,
- priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam činnosti.
- 

**Tematický celok:**

**Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery**

**4 hodiny**

Obsahový štandard:

- milosrdný otec/márnotratný syn

- umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom
- sviatosť zmierenia

Výkonový štandard:

- prerozprávať biblický príbeh o márnotratom synovi,
- vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom,
- opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov,
- navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie.

**Použité prierezové témy:**

- ☒ Osobnostný a sociálny rozvoj
- ☒ Regionálna výchova a ľudová kultúra
- ☒ OZO
- ☒ VMR
- ☒ ENV
- ☒ MDV

### 3. ročník

**Časová dotácia: ročne: 33 vyučovacích hodín**

**týždenne: 1 vyučovací hodina**

**Tematický celok:**

**Veriť Bohu**

**6 hodín**

Obsahový štandard:

- viera v Boha
- biblické obrazy Boha
- podobenstvo o horčičnom semienku
- krst

Výkonový štandard:

- vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať,
- vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku,
- vymenovať krstné sľuby,
- vysvetliť krstné symboly,
- reprodukovať Apoštolské vyznanie viery.

**Tematický celok:**

**Ježiš uzdravuje**

**6 hodín**

Obsahový štandard:

- Ježišove uzdravenia
- rozvoj mravného cítenia

Výkonový štandard:

- reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého,
- vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak,
- identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie.

**Tematický celok:**

**Ježiš nám odpúšťa**

**7 hodín**

Obsahový štandard:

- vina, hriech
- Ježiš v dome hriešnika (Zachej)
- na ceste zmierenia – márnوترatný syn, ľútosť
- sviatosť zmierenia – ako prijatie odpustenia

Výkonový štandard:



- vymenovať možné reakcie človeka na vinu,
- vysvetliť dôležitosť uznania si viny,
- prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi,
- opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania,
- ovládať priebeh sviatosti zmierenia.

**Tematický celok:**

**Ježiš nás oslobodzuje**

**8 hodín**

Obsahový štandard:

- Veľká noc (Pascha)
- Desatoro – pravidlá pre život v slobode
- hriech a jeho dôsledky
- Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie

Výkonový štandard:

- reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva,
- opísať na základe podobenstva o márnotrattnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky,
- rozlíšiť ťažký a ľahký hriech,
- reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní,
- porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista,
- vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia.

**Tematický celok:**

**Ježiš nás pozýva na hostinu**

**6 hodín**

Obsahový štandard:

- nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov)
- Posledná večera (Eucharistia)
- Svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba)
- Cirkev ako prostredníčka Božích tajomstiev

Výkonový štandard:

- vymenovať základné časti sv. omše,
- odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie,
- objasniť potrebu slávania Eucharistie pre človeka i spoločenstvo,
- zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu,
- vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi.

**Použité prierezové témy:**

- ☒ Osobnostný a sociálny rozvoj
- ☒ Regionálna výchova a ľudová kultúra
- ☒ OZO
- ☒ VMR
- ☒ ENV
- ☒ MDV

**Časová dotácia: ročne: 33 vyučovacích hodín**

**týždenne: 1 vyučovacia hodina**

**Tematický celok:**

**Cesta nádeje**

**6 hodín**

Obsahový štandard:

- cesta k sebe – som jedinečný
- cesta k druhým – budovanie vzťahov
- cesta do sveta, ktorom žijem (Noemova archa)
- cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti

Výkonový štandard:

- identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným,
- vysvetliť hodnotu priateľstva,
- prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche,
- opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša.

**Tematický celok:**

**Biblia – slovo o nádeji**

**7 hodín**

Obsahový štandard:

- Biblia – Kniha kníh
- zasľúbená zem
- odkrývanie nádeje v živote biblických postáv
- očakávanie Mesiáša
- Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom Kráľovstve)
- Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)

Výkonový štandard:

- rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom,
- identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv,
- reprodukovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorockiev Micheáša a Izaiáša – ako poslanstvo nádeje,
- interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa,
- vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve,

- uviesť tri Ježišove zázraky.

Tematický celok:

**Nádej presahujúca smrť**

**7 hodín**

Obsahový štandard:

- skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje
- Bože, kde si? (Jób)
- smrť a nádej (vzkriesenie Lazára)
- Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie
- sviatosť pomazania chorých

Výkonový štandard:

- opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti,
- zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára,
- vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása,
- charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť,
- vysvetliť pojem súcitiť,
- naplánovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí.

Tematický celok:

**Svedectvo nádeje**

**7 hodín**

Obsahový štandard:

- rôzne veže
- rôznorodosť vierovyznaní
- kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny)
- kresťania – nádej pre svet

Výkonový štandard:

- vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám,
- vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní,
- porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli,
- vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku,
- pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje.
-

|                      |
|----------------------|
| Tematický celok:     |
| <b>Prameň nádeje</b> |
| <b>6 hodín</b>       |

Obsahový štandard:

- modlitba – život v Božej prítomnosti
- Boh – stred kresťanského spoločenstva

Výkonový štandard:

- zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby,
- vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe,
- zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole,
- sformulovať osobnú modlitbu.

|                                                                  |
|------------------------------------------------------------------|
| <b>Použité prierezové témy:</b>                                  |
| <input checked="" type="checkbox"/> Osobnostný a sociálny rozvoj |
| <input checked="" type="checkbox"/> Čitateľská gramotnosť        |